

Instruktioner för registrering till Namn åt de döda 1860-1900

Det finns två alternativ för registrering av avlidna åren 1860-1900:

- Ingen tidigare registrering är gjord.
- Det finns en databas med avlidna som underlag för arbetet.

I första fallet bifogas en tom fil för att användas vid arbetet.

I andra fallet bifogas den tidigare registrerade filen.

Registreringen går till så att uppgifterna i församlingens dödbok matas in post för post med start 1860. Läs igenom instruktionerna i fältbeskrivningen innan du börjar arbetet och om något är oklart, kontakta koordinatören.

Det som är nytt jämfört med 1900-talsregistreringarna är att det här förekommer att en åldersuppgift anges i dödboken i stället för ett födelsedatum. En formel i Excelarket räknar om åldern relaterad till döddatumet så det finns ett underlag vid kompletteringen ur husförhörlängderna. Använd alltså inte det/de gula fälten att skriva i! Om registret behöver fler än tusen rader, kopiera den nedersta raden för att få med formlerna i de gula fälten (fyra, varav tre dolda) och dra ner den så långt som behövs.

Endast avlidna som var skrivna i församlingen ska matas in, med två undantag:

1. Avlidna som var skrivna utomlands.
2. Avlidna ej skrivna i församlingen, där begravningsattesten kom i retur från den uppgivna kyrkobokskrivningsförsamlingen med uppgift att han/hon var okänd där, alltså "resande".

Alla fält fylls i via vanliga svenska skrivregler, dvs namn inleds med stor bokstav, därefter små, alltså **"Anders"**, inte "ANDERS" eller "anders".

Om ett tidigare register används som underlag är processen likartad. Man börjar med att korrekturläsa och rätta uppgifterna mot församlingens dödbok. Vanligtvis saknas sidnummer, civilstånd och kanske även flicknamn, vilka då läggs till i rätt fält. I fältet Källor kan andra källor stå, men dessa byts ut efter genomgången mot församlingens dödbok (DB). Kvaliteten på tidigare registreringar kan variera kraftigt, så var noga med korrekturläsning först.

Därefter sorterar du databasen efter sidnummer, så att det går snabbt att återfinna de avlidna i husförhörlängden, där du kompletterar med födelseförsamling, -län och civilståndsdatum. Kolla även de övriga uppgifterna så de stämmer med dödbokens.

Om du undrar över något, tveka inte att **fråga!**

Lycka till!

Carl Szabad
Projektledare för Namn åt de döda
dodbok@genealogi.se

Instruktionerna har skrivits av Carl Szabad och är något uppdaterade av den nuvarande projektledaren Viktoria Jonasson

Fältbeskrivning

Döddatum

Döddatum fylls i med formatet ÅÅÅÅMMDD. Är bara ett årtal angivet fylls resten i med nollor. Likaså om bara datumet saknas.

Förnamn

Förnamn fylls normalt i. ”Pojke” eller ”Flicka” är dock inte förnamn utan de uppgifterna framgår i civilståndsfältet.

”Okänd” är inte heller ett förnamn utan i sådana fall läggs en kommentar i anmärkningsfältet, exempelvis ”Okänd man funnen i skogen”.

”Odöpt” är inte heller ett namn utan då anges enbart könet i fältet Civilstånd+kön.

Gårdsnamn (i Dalarna) skrivs in som förnamn.

Förkortade förnamn löses upp, exempelvis blir ”Joh. Aug.” Johan August om det är en man och Johanna Augusta om det handlar om en kvinna.

Efternamn

Efternamn fylls normalt i. För gifta/änkor/frånskilda kvinnor anges makens efternamn bara om det framgår i husförhörlängden att hon skrivits med det namnet. För dubbelnamn där det ena är patronymikon skrivs båda in här, som ”Pettersson Bender”.

För barn utan angivet efternamn används faderns, eller om det inte finns någon fader, moderns, såvida hon inte bara är noterad med patronymikon, exempelvis ”Larsdotter”. Då, men inte annars, görs i stället en notering om moderns namn i anmärkningsfältet. *Varför?*

Ett efternamn på ett barn, även om det är avlidet som ungt, underlättar forskning på en viss släkt, eller om man gör en sökning på en viss by i en församling.

Flicknamn

Flicknamn fylls i, såvida hon inte bär sitt flicknamn/patronymikon när hon avlider. Då skrivs det in i efternamnsfältet i stället.

Yrke

Här är det valfritt om man vill fylla i yrket, men eftersom en del register redan har den uppgiften inmatad från början finns det även möjlighet att göra det här.

Adress

Här anges by- eller gårdsnamn, gatuadress eller fastighetsbeteckning. Använd helst nutida namn- och stavningsform. *Varför?*

I sökfönstret på skivan finns möjlighet att söka på adress. En användare kanske vill göra ett utdrag på avlidna i en viss by i en församling, men om adressen då är inskriven med gammalstavning ger en sådan sökning ingen träff.

Föddatum

Födelsedatum ska alltid innehålla åtta siffror och inget annat, i formatet ÅÅÅÅMMDD. Är bara ett årtal angivet fylls resten i med nollor. Likaså om datumet saknas. *Varför?*

Genereringsprogrammet känner av de fyra första tecknen som ett år, de två följande som en månad och de två sista som ett datum. Vid kontroll av materialet är det därför nödvändigt att formatet är korrekt från början, annars blir det mer arbete vid slutredigeringen och -kontrollen.

Vid dödboksregistrering av poster där åldern är angiven i stället för födelsedatumet lämnas fältet tomt.

Det fylls i stället i vid den senare genomgången av husförhörlängden.

Ålder år/mån/dag

Här fylls åldern i för de poster där den är angiven i stället för födelsedatum. Fälten är formaterade som **Allmänt** för att beräkningar till fältet Födttid längst till höger ska kunna utföras.

Civilstånd+kön

Personens civilstånd vid dödstillfället. Du har tio alternativ att välja mellan: Gift man, Gift kvinna, Ogift man, Ogift kvinna, Franskild man, Franskild kvinna, Änka, Änkling, Pojke under 18 år och Flicka under 18 år. För att spara lite tid under själva registreringsarbetet kan man använda förkortningar, som sen byts ut mot klartext när arbetet är klart, exempelvis gm, gk, om, ok, sm, sk, äk, äm, p, fl. Glöm inte att ange kön även där civilståndet är okänt!

Civ-datum

Där civilståndsdatum förekommer ska det anges i formatet ÅÅÅÅMMDD. Saknas månad och/eller dag sätts nollor in där i stället, alltså "18620000" i stället för bara "1862".

Födförs

Här fylls **födelseförsamling** i, alternativt **land** om den avlidna är född utomlands. För församling, använd helst nutida namnform. Om bara ett landskap är angivet som födelseplats skrivs det också in här.

Land skrivs in med formatet "Land, län/delstat/amt/fylke, församling". *Varför?*

Vid genereringen av sökindex (se under plocklistorna till höger om inskrivningsfältet för Födelseort i sökfönstret på skivan, klicka i Land-knappen först) känner genereringsprogrammet av vad som står före första kommat och lägger det i land-fältet. Står det då "Köpenhamn, Danmark" kommer det att skapas ett nytt land "Köpenhamn" och Danmark är då plötsligt representerat under två olika födelseland, Skriv alltså i stället "Danmark, Köpenhamn".

Födlän

Här ska bara en (två för Väster- och Norrbotten) länsbokstav anges för svenskfödda och ingenting för utlandsfödda. Även om en församling har bytt län (vilket många har gjort under årens lopp) kommer en översättningstabell att lägga den under det län som gällde 1988 för att det inte ska råda något tvivel om vilken som avses. Länsbokstav ska alltid fyllas i och om länsangivelse saknas antas att det är samma län som dödförsamlingen. *Varför?*

En användare som söker i plocklistan ska inte behöva hålla reda på hur församlingen vandrat mellan länen under årens lopp. Saknas angiven länsbokstav kan identifiering av födelseförsamling bli svår, om det finns flera i Sverige med samma namn. En saknad länsbokstav innebär också att uppgifterna om län och landskap försvinner ur plocklistorna, så en sökning på "född på Öland, död i Stockholm" ger ingen träff på den önskade personen.

Sida

Här anges sida i husförhörlängden/församlingsboken, inte dödboken. I storstäderna anges under senare tid ofta ett datum för inflyttning till församlingen, vilket då skrivs in här. *Varför?*

En sidhänvisning underlättar mycket vid komplettering av födelseförsamling och civilståndsdatum.

Förvånansvärt många äldre register har i stället angett dödbokens sidnummer, därav påpekandet.

Källor

De enda källor som behövs är **DB** (dödbok) och **HFL** (husförhörlängd) eller **FS** (församlingsbok), men en kontroll av födelsebok (**FB**) och vigselbok (**VB**) kan också underlätta. Undvik helst SCB-avskrifterna eftersom de är andrahandsinformation, men om de ändå används anges de **FBU**, **VBV** och **DBU**. Inga andra källor ska användas.

Kommentarer

Det här fältet ska egentligen inte behövas eftersom all relevant information redan är inmatad, men om någon extraordinär uppgift upptäcks, som exempelvis avvikande dopnamn, kan den skrivas in. Även Tvilling kan anges, så undviks förväxling om båda avlider späda och odöpta. Ogifta mödrars namn kan

anges också om de bara har ett patronymikon. Om en dödförklaring skett hänvisas till dag för domen här. I övrigt finns ingen anledning att använda fältet.

Församling

Här anges den **församling** som ska registreras **inkl länsbokstav**, exempelvis "Rimbo (C)".

Föddtid

Fältet ska **INTE** fyllas i! Det är ett gulmarkerat hjälpfält som tillsammans med de övriga tre längst till höger (dolda) kolumnerna räknar ut ett ungefärligt födelsedatum med hjälp av döddatumet och angiven dödsålder. Någon gång under perioden 1860-1900 (olika i olika församlingar) ändras åldersangivelsen vid dödsfallet till att födelsedatum i stället anges. Det skrivs då in i fältet Födddatum.

När man sedan går igenom husförhörlängden skrivs rätt födelsedatum in under Födddatum.